

Спецификација предмета за књигу предмета

Студијски програм	Докторске академске студије права		
Изборно подручје (модул)			
Врста и ниво студија	Докторске академске студије		
Назив предмета	Судска психијатрија		
Наставник (за предавања)	Проф. др Зоран Ђирић		
Наставник/сарадник (за вежбе)			
Наставник/сарадник (за ДОН)			
Број ЕСПБ	12	Статус предмета (обавезни/изборни)	изборни
Услов	Стечена знања из Кривичног права, Кривичног процесног права		
Циљ предмета	Циљ предмета је унапређење научних сазнања и теоријских схватања, као и стицање способности и академских вештина у области опште психологије, психопатологије и судске психијатрије. Циљ предмета и наставе је и развијање креативних способности и овладавање специфичним практичним вештинама потребним за будући развој каријере доктора правних наука, овладавање научним методама у изучавању релевантне литературе и правних извора, а све у складу са савременим правцима развоја права и психијатрије, а посебно судске психијатрије као граничне научне дисциплине области између права и психијатрије.		
Исход предмета	Очекује се да савладавањем програма студент стекне потребна знања, вештине, развијене способности и компетенције и успешно да:		
	1. развије способност систематичног приступа судско-психијатријским проблемима, као и да понуди критичке и аналитичке одговоре везане за делове кривичног законодавства који у себи обухватају и области из судске психијатрије;		
	2. развије способност да компетентно и научно аргументовано дискутује, истражује и сагледава судско-психијатријску проблематику и да исту примењује у склопу свог научног рада, а у оквиру научних конференцијама и/или објављују ову проблематику у научним и стручним часописима; - самостално решавају практичне и теоријске судско-психијатрије проблеме у правосудном раду;		
	3. може да се укључи у остварење интердисциплинарних међународних и домаћих научних пројекта;		
	4. има способност праћења савремених достигнућа у струци и да стечена знања примени у пракси, посебно у остваривању основних принципа правне државе		

Садржај предмета

Теоријска настава:

Појам и предмет судске психијатрије; кривично-правне, грађанско-правне и психијатријске претпоставке судско-психијатирских вештачења; предмети вештачења у кривично-правној и грађанској правној области, са посебним освртом на судско-психијатријска питања везана за различите учеснике правосудних поступака који су предмет судско-психијатријског вештачења (извршиоци кривичних дела, жртве криминалног понашања, чиниоци правних

послова, са становишта заживотних и постморталних вештачења, особе које су предмет вештачења видова неимовинске штете и др.); - нови теријски и практични приступи и проблеми у поступцима вештачења у правосудним поступцима урачунљивости, са освртом на сагледавање ове проблематике у склопу нове законске реглутативе; - теоријски извори и практическа примена Мера безбедности медицинског карактера и осврт на њихово одређење у Кривичном законику РС; теоријски и практични аспект психијатријских ентитета и њихов форензично-психијатријски значај; нови судско-психијатријски приступи појединачних менталних поремећаја;

Практична настава

Дискусија у оквиру одабраних тема, припрема и израда семинарских радова, анализа практичних проблема у симулацији вештачења у правосудним поступцима и др.

Теоријска настава	Предавања Индивидуална консултативна настава
Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)	Вежбе Часови семинара (презентација и дискусија семинарских радова студената) Истраживачки пројекат (рад студената у истраживачким групама) Симулација суђења са медицинским вештачењима Присуство суђењима са медицинским вештачењима
Литература	
1	Обавезна литература: Ђирић, З., Димитријевић Б.: <i>Основи судске психијатрије и судске психологије</i> , СКЦ, Ниш, 2009. Ковачевић, Р.: Форензичка психијатрија, Правни факултет, Бања Лука, 2001.
2	Изборна литература: Ђирић, З.: Основи судске психијатрије, Bona fides, Ниш, 2004. Крстић, Б.: Судска психијатрија, СКЦ, Ниш, 1996. Марић, Ј., Ковачевић, С.: Правна медицина, Правни факултет Београд, 1998.
3	Допунска литература: Craft, M., Craft, A.: Mentally abnormal offenders, Baillière Tindall, 1985. Chiswick, D., Rosemarie, Cope.: Seminars in Practical Forensic Psychiatry (eds.), Gaskell, 2001 Илић, Б.: Феноменологија агресивности делинвената, Свен, Ниш, 2005.
4	Кривични законик Републике Србије, 2005.; Законик о кривичном поступку РС; Ђурђић, В.: Кривично-процесно право, Правни факултет Ниш, Центар за публикације, 2006
5	Корисне интернет адресе: - www.google.com Forensic psychiatry - www.google.com search: insanity defence - www.google.com search: diminished responsibility - www.google.com search: Forensic psychology testimony

	- www.google .com search: Forensic psychiatric treatment (medical security measures)			
Број часова активне наставе недељно током семестра/треместра/године 60				
Предавања	Вежбе	ДОН	Студијски истраживачки рад	Остали часови
75	0	10	10	15 консултације
Методе извођења наставе		Предавања, дискусије, семинари, индивидуалне консултације, истраживачки пројекат (рад студената у истраживачким групама)		
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена	
активност у току предавања	0-10	писмени испит		
практична настава	0-10	усмени испит	0-50	
колоквијуми	0-15			
семинари	15			
Списак тема по недељама				
1		- Савремени приступи предмету Судске психијатрије. - Судско-психијатријско вештачење у правосудном поступку (поступак извођења и роковођења вештачењем, предмети судско-психијатријског вештачења, судско-психијатријска експертиза). - Судско-психијатријски вештак, пожељне особине и законски предуслови;	Ђирић, З., Димитријевић, Б.: Основи судске психијатрије и судске психологије, стр. 3-5 Ђирић, З., Димитријевић, Б.: Основи судске психијатрије и судске психологије, стр. 5-7 Закон о кривичном поступку, Ђурђић, В.: Кривично процесно право, Закон о вештацима РС	
2		- Појам кривице и урачунљивости, судско-психијатријско сагледавање - Урачунљивост, правна реглатива - Урачунљивост, судско-психијатријски аспект	Ђирић, З., Димитријевић, Б.: Основи судске психијатрије и судске психологије, стр.7-9, Кривични законик РС, Стојановић, З.: Коментар кривичног законика Ђирић, З., Димитријевић, Б.: Основи судске психијатрије и судске психологије, стр. 9-11,	
3		- Судско-психијатријски аспект поремећаја свести - Судско-психијатријски аспект поремећаја пажње и опажања - Судско-психијатријски аспект памћења	Ђирић, З., Димитријевић, Б.: Основи судске психијатрије и судске психологије, стр. 19-22, стр. 23-26, стр.31-34	
4		- Мишљење, појам, процес мишљења, начини мишљења - Поремећаји мишљења по форми и садржају - Судско-психијатријски аспект поремећаја	Ђирић, З., Димитријевић, Б.:	

		мишљења - Криминогена вредност суманутих идеја	Основи судске психијатрије и судске психологије, стр. 19-22, стр. 23-26, стр.31-34
5		- Афективни живот човека: емоције, расположење, афекти у ужем смислу - Појам и подела афеката - Дејство афекта на друге психичке функције - Судско-психијатријски аспект афективних стања - Афективна стања и кривичноправна регулатива	Ћирић, З. Димитријевић, Б.: Основи судске психијатрије и судске психологије, стр. 35-47
6		- Нагони, поремећаји нагона, судско-психијатријски значај - Агресија и агресивност - Агресија и ментални поремећаји	Ћирић, З. Димитријевић, Б.: Основи судске психијатрије и судске психологије, стр. 47-51
7		- Воља и вољна делатност - Улога вољног процеса у систему урачунљивости - Поремећаји воље-судско-психијатријски аспект - Мотиви и мотивација - Мотиви криминалног понашања	Ћирић, З. Димитријевић, Б.: Основи судске психијатрије и судске психологије, стр. 51-58
8		- Органски ментални поремећаји-судско-психијатријски аспект - Ментални поремећаји узроковани злоупотребом алкохола - Ментални поремећаји узроковани злоупотребом дрога	Ћирић, З. Димитријевић, Б.: Основи судске психијатрије и судске психологије, стр. 59-81
9		- Схизофренија, појам, клиничка слика, облици испољавања - Судско-психијатријски аспект схизохреније - Психијатријски поремећаји са суманутошћу - Судско-психијатријски аспект поремећаја са суманутошћу - Поремећаји расположења-судско-психијатријски аспект	Ћирић, З. Димитријевић, Б.: Основи судске психијатрије и судске психологије, стр. 83-93
10		- Неуротски поремећаји,-одређење, разврставање - Судско-психијатријски аспект неуротских поремећаја - Психијатријски поремећаји узроковани стресом - Судско-психијатријски аспект психијатријских поремећаја узрокованих стресом	Ћирић, З. Димитријевић, Б.: Основи судске психијатрије и судске психологије, стр. 93-99
11		- Поремећаји личности и понашања одраслих-појама и облици испољавања - Судско-психијатријски аспект поремећаја	Ћирић, З. Димитријевић, Б.: Основи судске психијатрије и судске психологије, стр. 99-106

		личности - Поремећаји импулса и навика - Поремећаји у области сексуалности-СП аспект - Симулација, агравација и дисимулација	
12		- Менталне ретардације-одређење, појавни облици - СП аспект менталних ретардација - Епилепсија-одређење, облици испољавања, типологија напада - Судско-психијатријски аспект епилепсије	Ћирић, З. Димитријевић, Б.: Основи судске психијатрије и судске психологије, стр. 106-116
13		- Развој емоција и карактеристике емоционалне зрелости - Психолошке карактеристике малолетних преступника - Психолошке карактеристике малолетних сведока и жртава кривичних дела - Судско-психијатријски аспект периода малолетништва	Ћирић, З. Димитријевић, Б.: Основи судске психијатрије и судске психологије, стр. 35-38, стр. 182-189, стр. 191-194
14		- судско-психијатријска вештачења извршилаца кривичних дела - судско-психијатријска вештачења жртава кривичних дела - судско-психијатријска вештачења сведока кривичних дела	Ћирић, З. Димитријевић, Б.: Основи судске психијатрије и судске психологије, стр. 117-124
15		- Мере бебедности медицинског карактера - Принципи судско-психијатријског вештачења - Стручно-етичке дилеме у судској психијатрији - Улога психолога у судско-психијатријским вештачењима	Ћирић, З. Димитријевић, Б.: Основи судске психијатрије и судске психологије, стр. 132-135 Костић, М.: Форензичка психологија, ЗЗУНС, Београд, 163-189